

מב:

עין משפט
גור מצווה

מי שהוציא וזהו פרק רביעי עירובין

מטורח הב"ח

א ב מ"י פ"ד מהל' שנת
ה' ה'
א ב מ"י פ"ד מהל' ה':
ב ד ט"ו פ"ד מהל' שנת
ה' ה':

רבינו הגאון

היה מודד ובה ובלתה מידתו
הצני העיר מותר לטלטל
בכל העיר כולה, ובלבד
שלא יעבור התחום ברובו.
פי' ובלבד שלא יעבור חצי
העיר ממקום שכללה מדרתו
שם. ואקשינן וכו' מאחר
שאנו עובדי חצי העיר
הוא מטלטל בכל העיר
כולה. אלא לאו על ידי
זריקה הוא? ומטלטל בכל
לאו שפי' ובענין הלוקח
ברובו כולו עלמא לא פליגי
שאין לו הלך ברובו אלא
כמה שקנה שביחה מקודם
יו, ומחציה שנעשה בשבת
לאו מותר ליה להילוך?
לא שבת שקורא באורי
מחציתו. לא פליגי בטלטול,
שכאלא כפי רבתי בני השתא,
כיון דהשתא מקופת מחציות
שרי לטלטלין בתוך כל
המרחצות כולן. מיהו עד
אלמדים ובה מקום שיש לו
שמות הלוקח מטלטל כדכריב.
א' ונתון לאלפים אמר עד
סוף המחציות מטלטל על
אין זריקה. ורב רבנא אמר
אין מטלטל אלא כפי אמות
קפדי כל מחציה שנעשה
בשבת לאו מחציה י"ל
ואצי' ארבעה ב' רב קאי
כרב רבנא קיימא רב כשכאלא
הרמיא כדכריב. אמר רב הונא
היה מודד ממקום שקנה
ובו שבתה אלפים אמה
ובא ובלתה מידתו כפי
חצו י' לו חצי חצו, ולא
גוריון דלמא ארי' לטלטלין
בכלתה חצו. אמר רב תנחומי
מורה לו הונא את מדרת
אבל ובלתה מידתו כפי
חיקתה מותר לטלטל בכל
הבית. וקאן וזרקתה הבית
חובטת. פי' הואיל וזרקתה הבית
מדרתו הותר לו עד סופה.
וזתן היה מודד ובא, ונתונים
היו אלפים אמה שאפילו
לאו מותרין ליה במרחצות.
אמר רב הונא ברבי רב
נתן כתנאי דתנן הולכיכו
לעיר אחרת ותנחומי לרבי
לאו כהו. פי' מאי לאו רב
נפיליא? ור' אלעזר בן עזריה
דאמר מיהלך את כולה
דלא גזרי הולכיכו ברבי וסוהר
דאיתן מקומן מחציות אמו
דבקעה. ומדחילין ודבקעה
אטו הילוך לא גזרי, טיילול
ושמאלא דאמר כוחותיה. ור'
היושע ור' עקיבא דאמרו
אין לו אלא ד' אמות
הריגו עמי' משום דגזרי
הילוך דרבי, דהוא מיהלך
מחציות, אטו בקעה דאיתנה

לא ע"י משיכה. כי שקיל מכרתי לגזול ליתא ליתישא שמה ימשך
אחר חצו אלא כשורקת מנואלי לבראי דמרחיקו החפץ ממנו
והא דלמך רב הונא אין מטלטלין אלא כארבע היינו לפני נד (ו) אכרתי
לטלטל כי אורחיה לו לזרוק דלענין זה נפרעה בתלמודא למקום האסור
לה אכל במשיכה מטלטל בכל מקום
דלענין זה לא נפרעה בתלמודא למקום
האסור לה ובענין זה יש בכל גזות
(לקמן דף פט.) דלמך רב הונא רב
מארבע כוללים דבית לגג אע"ג דכלים
דגג שרי לטלטל בכל הגגין כרבי
קמטעין והיו למקום המותר לו:
וכלתה מדרתו בחצי חצו גרסינן.
דחצי העיר שמתעין ליה
ומתני' דלכד מעברין (לקמן דף סא.)
וא"ת חצר נמי פשיטא דמאי שנא
למארבע שאלמנו ונתנין לו אלפים אמה
וממרה דתנן כליכד מעברין (שם)
ולמדרת שאלמנו ונתנין לו אלפים אמה
שפ"י כלתה מדרתו נמעה דמשמע
דקס לו חצי מערה ואין לומר דהתם
מיידי כלתה מדרתו כדכריב דמקום
דמקאלמך נגמרה (שם) סוף העיר
אזכריכא ליה דלא תנן ו"ל דמערה
לא שפ"י נה כלס ושיך למיגור
טפי כחצר נממעה:
אמר רב הונא היה מודד ובא.
ותמה לו לרב הונא הוה מטלטל חצי
הצר הא נפקן למקום האסור לו ורש"י פי'
להן קשה ל' לטלטלין לא משמע להן
ועוד הא שמתעין לעיל כדכריב דמיהלך
אזכריכא ור' גורי דלמא ארי' להלכי חוץ
לאלפים ור' גורי דלמא ארי' להלכי חוץ
קעה לתנן חוץ דלענין אחריתי חצי
מתעין כחצר לא חצי נפקן למקום האסור
לה ול' להן כפי' רש"י אלעזר רב הונא
לאמתעין אע"ג דשיך טפי למיגור כחצר
נממעה אפי' לא גוריון. ומסופת שא"ל:
כתנאי (א) הולכיכוו אע"ד
אחרת. קתנ קשה דהשתא
בעי לאוקומי שמואל כר"ג ושמואל לא
פסיק לקמן כר"ג אלא בפשיטה ו"ל
דקוה מלי למיגור וליטעמין:
אבל היבא דהיא שבת באורי מחציות
מבעוד יום. וא"ת והיו
פשיטה נשבת באורי מחציות מבעוד
יום ומותר לקמן דפליגי ו"ל דקסבר
מחציות להכריח מים עשויות:
ורבי ירמא פי' א"א אפי' כרבה.
פירוש וימיר אפי' בהעמדה
וא"ת מאי קשה מההוא טעמא דלית
לכו לרי' יהושע ור' עקיבא מאתן
סברות לית להו לרידניה דהדדי ו"ל
לפי מיהלך אהא שאפילו
אמר רב הונא ברבי רב
נתן כתנאי דתנן הולכיכו
לעיר אחרת ותנחומי לרבי
לאו כהו. פי' מאי לאו רב
נפיליא? ור' אלעזר בן עזריה
דאמר מיהלך את כולה
דלא גזרי הולכיכו ברבי וסוהר
דאיתן מקומן מחציות אמו
דבקעה. ומדחילין ודבקעה
אטו הילוך לא גזרי, טיילול
ושמאלא דאמר כוחותיה. ור'
היושע ור' עקיבא דאמרו
אין לו אלא ד' אמות
הריגו עמי' משום דגזרי
הילוך דרבי, דהוא מיהלך
מחציות, אטו בקעה דאיתנה

היה מודד ובא ובלתה מדרתו בחצי חצו העיר
מותר לטלטל בכל העיר כולה ובלבד שלא
יעבור את התחום ברובו כמאמר מטלטל
לאו יעל ידי זריקה (א) אמר רב הונא לא
על ידי משיכה אמר רב הונא יהיה מודד
ובא ובלתה מדרתו בחצי חצו אין לו אלא
חצי חצו פשיטא אימא יש לו חצי חצו
האי נמי פשיטא מהו דתימא ל' לחיוב
דלמא ארי' לטלטולי בבולה קמ"ל אמר
רב נתנן מודה לי הונא היה מודד ובא
וכלתה מדרתו על שפת תקרה מותר
לטלטל בכל הבית מאי טעמא הואיל
ותקרת הבית חובטת אמר רב הונא ברבי
דרב נתן כתנאי הולכיכוו לעיר אחרת
ונתננהו ברדי או בסהר רבן גמליאל ורבי
אלעזר בן עזריה אומרים מהלך את כולה
ורבי יהושע ורבי עקיבא אומרים אין לו
אלא ארבע אמות מאי לאו רבן גמליאל
ורבי אלעזר בן עזריה דאמרו מהלך את
כולה דלא גזרי הילוך דיר וסוהר אטו הילוך
בבקעה ומדחילין אטו הילוך לא גזרי
מטלטל אטו הילוך לא גזרי ור' יהושע
ור' עקיבא דאומרים אין לו אלא ארבע
אמות דגזרי הילוך דיר וסוהר אטו הילוך
דבקעה ומדחילין אטו הילוך גזרי מטלטל
אטו הילוך נמי גזרי ממאי דילמא כי לא
גזרי רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה
הילוך סהר ודיר אטו הילוך בקעה הני
מילי התם דשני מקומות הוה אבל מטלטל
אטו הילוך רמקום אחד הוא ה"ג דגזרי גזירה
שמא ימשך אחר חפצו ורבי יהושע ור' עקיבא
נמי ממאי דמשום דגזרי הוא דילמא משום
דקא סברי כי אמרינן ל' כל הבית כולו
כארבע אמות דמי הני מילי היבא דשבת
באורי מחציות מבעוד יום אבל היבא דלא
שבת באורי מחציות מבעוד יום לא אמר ר' אלעזר
הלכתא כרבן גמליאל ברדי וסוהר ופשיטה
ושמואל אמר הלכתא כרבן גמליאל בפשיטה
אבל ברדי וסוהר לא רבולי עלמא מיהת
הלכה כרבן גמליאל בפשיטה מאי טעמא
אמר רבה יהואל ושבת באורי מחציות
מבעוד יום ר' ירמא אחר והואיל ופשיטה
מחציות ארבע ומנחתו כסוף ארבע מאי
בינייהו איבא בנייהו י' שנפחתו דופני ספינה
אי נמי בקופץ מספינה לספינה ורבי ירמא
טעמא לא אמר כרבה אמר לך מחציות
להבריה

היה מודד ובא. הנותן עירובו וזה ליתן ממקום עירובו אלפים
וכלתה מדרתו בחצי עיר אחרת עשירית אמת כולה אי נמי ביו"ט: שאל
יעבור חסום. אלפים ממקום עירובו דרגליו דיון דלא שבת בתוכה
לא הוציא עירובו מטלטל. בכל העיר הואיל ותני אמר
יעבור את התחום דרגליו: לאו על
ידי זריקה. אלתנא לא גזרינן שמה
ימשך: לא במשיכה לא גזרינן. ומאן
דגריס לה הכי קאמר ורב הונא אמר
לך האי דקמתי מותר לטלטל בכל
העיר כולה במשיכה קאמר שמושך
מחוץ לאלפים לתוך אלפים דהתם
ליכא למיגור שמה ימשך דלאו חפצו
הוה עד דמייתי ולא לגזול וכו' מימימי
ליה חו' לא מפיק ליה: הכי גרסינן
אמר רב הונא היה מודד ובא ובלתה
מדרתו בחצי חצו אין לו אלא חצי חצו
להלך: פשיטא. דלמא כלו אלפים
שלו: אימא יש לו חצי חצו. אותו
חצי של חצר שמתוך מחצו מותר להלך
(ב) כי אורחיה והמירא אלטריכיא
לאשמעינן ולא אסוריה דלידך פלגא:
הא נמי פשיטא. דפלגא דמתוך מדרתו
אית ליה: (ד) ור"ג אמר רב הונא היה
מודד ובא ובלתה מדרתו בחצי חצו
אין לו אלא חצי חצו: פשיטא. דלמא
שמעין על לרב הונא דגזר שמה
ימשך: אימא יש לו חצי חצו. אותו
חצי חצר שמתוך מחצו מותר לטלטל
כי אורחיה והמירא אלטריכיא לאשמעינן
ולא אסוריה דלידך פלגא: לא נמי
פשיטא. דפלגא דמתוך מדרתו שרי
ללא דמי לשבת דבקעה דהתם איכא
למיסר לטלטולי אפי' בתוך אלפים
משום טעמא דנפרעה דההיא ודאי
נפרעה למקום האסור לה שהרי
מחציות הללו לא היו כחן מבעוד יום
והיתה אסורה לכל אדם וכשהוקפה
בשבת והועילו לזה שנמסו אלפים
הועילו לו ולא לתוך אלפים שהן חצי
מתחמו והאי חוץ לאלפים לא היה
לו שום הימך אלא שום אדם הלך
היו מקום האסור ואוסר אכל חצר
אין לומר לה מילוק פירעה למקום
האסור דהא מבעוד יום חצר היא
ונתי דאקרי להאי לטלטולי חוץ לאלפים
ע"י זריקה משום שמה ימשך אכל
בתוך מדרת מחצו מותר לטלטולי כי
אורחיה: מודה לי הונא. אע"ג
דגזר שמה על שפת תקרה. כנגד
שפת הקירוי והבית חוץ לדמתו לא
וכגון שנפרך כותל הבית שנשמיר
מלמעלה קירוי ונפרך בית לחצר
שנפניה דלאו חצי בית נפקן למקום
האסור: מותר לטלטל בכל הבית. ע"י
זריקה ואע"פ שאלמך ליכנס לתוכה
דרגליו והכא לא גזרינן שמה ימשך
הואיל ותקרות הבית מונעות כלומר

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)

היה מודד ובא. שבת שנת חן
לעיר ולא היה יודע שנת חן
מתוך לו ותנן פסקה מי
השילוחין ולקמן מהו. היאל
ולא היה טוהר לך לא יכנס
לעיר אלא על אמצע ממקום
שבתה ומתחיל אלפים
פשיטא בניעות. ובלתה
מדרתו בר'. והוא הוה
לענין עירובו חוץ לעיר וקנה
שבתה (דף פט.)